

Становище

**от проф. д.ик.н. Камен Миркович, член на научно жури,
върху научните трудове на д-р Ивайло Дончев Беев по участието му в
конкурса за заемане на академичната длъжност “доцент” по професи-
онално направление 3.8 Икономика, научна специалност “Полити-
ческа икономия (микроикономика и макроикономика)” за катедра
“Икономикс” на Университета за национално и световно стопанство**

В обявения конкурс за доцент по политическа икономия (микроикономика и макроикономика) при катедра “Икономикс” на УНСС (ДВ, бр. 69 от 25.08.2017) участва един кандидат – д-р Ивайло Дончев Беев, главен асистент в същата катедра. За участието си в конкурса той е дал представителна извадка на свои научноизследователски трудове, публикации и други научни и научноприложни разработки (без представените за придобиване на ОНС “доктор”). В тях се включват 2 научни монографии – “Икономическа конституция. Функционална и фактическа” (300 с.) и “Макроикономически функции на държавата в контекста на правните регулации” (298 с.), и двете публикувани от през 2017 г. от Издателския комплекс на УНСС; една студия, 15 статии и други публикации, 7 научни и научно-приложни разработки (в т.ч. и учебни пособия). Приложен е и пълен списък на научните му трудове, общо 60 на брой, включващо значимо участие в научни конференции и изследователски проекти. Една част от публикациите са на английски език. По обем и качество научните трудове на кандидата са напълно достатъчни за участието в конкурса за доцент.

В монографията “Икономическа конституция. Функционална и фактическа” авторът дава нови дефиниции на понятията “икономическа конституция”, “функционална конституция”, “фактическа конституция”, “конституционно пространство” (последното като ново понятие). В тази монография той прави критика на схващания в литературата за икономическата конституция, обосновава като обективна тенденция нарастването на правните регулации, самостоятелно извежда макроикономическите функции на държавата, аргументира извеждането на отделна “парична” макроикономическа функция, аргументирано критикува доктриналното разбиране на “конституционния икономикс” и “политическата икономия на конституцията”. Монографията съдържа и редица практико-приложни ре-

зултати, предимно при интерпретацията на равнище “функционална конституция”.

В монографията “Макроикономически функции на държавата в контекста на правните регулации” (която е научен проект по линия на НИД в УНСС) авторът създава методология за оценяване на макроикономическите ефекти на предлагана правна регулация и, по-специално, аргументира необходимостта от приспособяване на методиката за оценка на въздействието на правните регулации. Той стига до извода, че щом дадено обществено отношение като качествено явление съдържа количествено измерим икономически конститутивен елемент, то и самото обществено отношение може да се измерва. Обоснован е и изводът, че всяка правна регулация има икономическа проекция. Изведена е закономерност за нарастване на броя на правните регулации. Обосновани са три равнища на конституционното устройство на стопанството: системно, базово и функционално. Чрез свой анализ авторът извежда основните макроикономически функции на държавата, които са подчинени на основните конституционни цели. Трите макроикономически функции (алокативната, стабилизиращата и преразпределителната) са задълбочено и целенасочено анализирани на макроправно и микроправно равнище. Доказва се важната хипотеза, че която и да е правна регулация успешно се вписва в конкретна макроикономическа функция. Въз основа на сравнителен анализ на автора е показан основният недостатък на методиките на Европейския съюз за оценка на въздействието на законодателството: че въздействието на дадена предлагана правна регулация предварително се определя експертно (което в действителност е невъзможно и не е необходимо). Затова тай предлага оценяването на въздействията на правните регулации да не зависи от експертните възможности на работните групи, а да се свързва с обективните зависимости, присъщи на дадена макроикономическа функция. Тази научна разработка може да бъде използвана и като методологическо ръководство от студентите в УНСС, изучаващи дисциплината “Конституционна икономическа теория”. Обектът на монографичното изследване е в областта на зависимостите между икономиката и правото и, по-точно, на правните регулации, оценявани икономически. В този смисъл проектът е пионерна разработка за България. Благоприятно условие за това е, че Ивайло Беев е сред малкото икономисти, добре познаващи правото, както и е сред малкото юристи, добре познаващи икономиката.

В многобройните му публикации извън двете монографии Ивайло Беев доразвива схващанията си в областта на икономическата конституция и правните регулации на икономиката, както представя и свои разбирания в сферата на макроикономиката и микроикономиката.

Искам да отбележа още, че авторът много добре познава литературата и достиженията в неговата научна област, както и че може критично да ги осмисля и прилага в своите изследвания. Той има аргументирана позиция по съществуващите становища. Основно достойнство на неговите изследвания е, че разработва проблеми на междинната област между правото и икономиката с определено приложно значение за нашето законодателство.

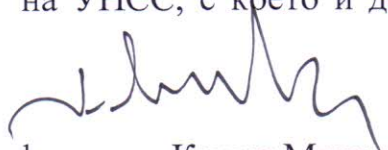
Д-р Ивайло Беев е бил мой асистент по микроикономика и макроикономика в катедра “Икономикс” на УНСС и се е справяше отлично с преподавателската си работа. Познава много добре учебната материя, има необходимите педагогически умения и е с добър подход към студентите. Слушал съм и съм оценявал негови лекционни презентации. Те са отличават с научна задълбоченост и методически са правилно приспособени към изискванията на учебния процес в УНСС. В това отношение трябва да се отбележи участието му в написването на учебни пособия, в т.ч. и в изданието на УНСС “Икономика на обществения сектор” (2014).

По стечение на обстоятелствата съм вече съм бил рецензент на представени за конкурса разработки. Той добросъвестно е взел отношение към направените от мен принципиални и конкретни бележки и ги е отразил в изследванията си. Затова не намирам за целесъобразно да ги повтарям отново. Смятам обаче, че е необходимо той да задълбочи анализа на понятието икономическа конституция – като същност, като съдържание и като формално определение. Това понятие е много благотворно за междинния правно-икономически анализ, но авторът трябва да прокара по-ясно тънката граница между икономическата и правната му страни. Струва ми се, че схващането на това понятие като преобладаващо (макар и не изцяло) правно може да бъде подвеждащо. То просто не е само правно. То не може да се сведе само до въздействието на правната конституция върху икономиката. Както е подвеждащо това, че всички отдавна сме свикнали понятието конституция да го схващаме само като правна конституция (както закон). В действителност понятието конституция е много по-широко. Именно тук икономическата конституция се вписва в един от вариантите на широкото понятие и значимо се отличава от общовъзприетото понятие за конституция.

Приемам като достоверна представената карта за изпълнение от Ивайло Беев на количествените изисквания към кандидата за доцент.

Заклучение. Като имам предвид научните приноси и достойнства на научните трудове на гл. ас. д-р Ивайло Дончев Беев и работата му като много добър преподавател в учебния процес по дисциплините микроикономика и макроикономика, позволявам си с пълна убеденост да предложа на уважаемите членове на Научното жури да го утвърди за заемане на академичната длъжност “доцент” по професионалното направление 3.8 Икономика, научна специалност “Политическа икономия (микроикономика и макроикономика)”, при катедра “Икономикс” на УНСС, с което и да му присъди научното звание “доцент”.

София, 20 ноември 2017 г.

(проф. д.ик.н. Камен Миркович)